

2. Юридична деонтологія. Правова культура юриста [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.info-library.com.ua. – Назва з екрана.

3. Сливка С. С. Юридична деонтологія [Електронний ресурс] / С. С. Сливка. – Режим доступу: www.textbooks.net.ua. – Назва з екрана.

Лукашук Іванна Вікторівна, курсант 1 курсу Прикарпатського факультету (м. Івано-Франківськ) НАВС

Науковий керівник: викладач кафедри тактико-спеціальної, фізичної та вогневої підготовки Прикарпатського факультету (м. Івано-Франківськ) НАВС, кандидат педагогічних наук
Кушнірук М. В.

ПРАВОВА КУЛЬТУРА ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СУЧАСНОГО ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

Досвід державного будівництва незалежної України свідчить, що без високої, на рівні світових стандартів, правової культури працівників органів внутрішніх справ побудувати демократичну, правову, соціальну державу практично неможливо. Формування правової культури як складової ціннісних орієнтацій працівника органів внутрішніх справ, можливо лише у комплексі з заходами, що застосовуються з цією ж метою до усіх службових осіб і громадян. Адже без високої загальної культури суспільства не можна розраховувати на успіх у розвитку будь-якої професійно-правової культури. Важливими факторами є бажання і вміння громадян, підприємців, посадових осіб, державних органів працювати в нових умовах, за новими стандартами, а головне – в суворих межах законності.

Правова культура є важливим духовно-практичним надбанням особистості, яке покликане забезпечувати широку програму її професійної діяльності. Як зазначають науковці, правова культура працівника поліції є сукупністю «поглядів, оцінок, переконань, установок, що полягають у визнанні

важливості, використання та застосування адміністративно-правових норм у процесі охорони громадського порядку, попередження правопорушень, надання соціальної допомоги населенню на основі принципів законності, гуманізму, гласності, поваги до особи, соціальної справедливості, взаємодії з трудовими колективами та громадськими організаціями». Етичний кодекс працівника внутрішніх справ наголошує на тому, що поліцейський для підвищення ефективності своєї діяльності повинен встановлювати і розвивати з населенням партнерські стосунки, його довіру та повагу до органів внутрішніх справ; у своїй роботі неухильно керуватись законодавством України; повсякчас бути готовими до надання людям допомоги і захисту в межах службових повноважень та виходячи із загальнолюдських морально-етичних позицій; критично ставитися до власних професійних якостей та поведінки, постійно працювати над самовдосконаленням, підвищенням свого професійного та загальнокультурного рівня

Правова культура працівників поліції є важливим елементом ціннісних орієнтацій, який привертає дедалі більшу увагу керівників правоохоронних органів, професійних юристів. У контексті сучасних вимог пріоритетними напрямками в діяльності правоохоронних органів України є подальше вдосконалення системи МВС, яке здійснюватиме підготовку й виховання нового покоління правоохоронців, основу світогляду якого складатимуть загальнолюдські цінності, принципи гуманізму та демократизму, усвідомлення свободи і прав людини як найважливіших досягнень суспільства. Правова культура працівника поліції повинна бути вищою порівняно з правовою культурою інших громадян, що пов'язано з необхідністю для юриста в процесі виконання професійних обов'язків глибокого знання законодавства, переконаності в його цінності для суспільства, здатності до реалізації правових приписів. Працівник поліції повинен знати, що охороняючи правові основи суспільного життя, він стає причетним до відповідальної справи збереження і передачі наступним поколінням культуротворчої спадщини рідного народу, його ідей, прагнень, думок та почуттів [2, с. 258].

Право не повинно сприйматися ним на рівні формальної ознаки того, що прагне захищати держава і суспільство. Воно

має стати у свідомості поліцейського не лише важливим поняттям, а передусім дієвим засобом соціально-культурного самовизначення, виявлення безпосередньої особистої причетності до споконвічних духовних цінностей українського народу. Працівник поліції є представником виконавчої влади держави і тому має неухильно дотримуватися при виконанні службових обов'язків тих юридичних норм, які знайшли своє законодавче оформлення і діють у суспільстві згідно прийнятих постанов, указів та рішень.

Правова норма стає регулятивною основою професійної діяльності лише тоді, коли вона є усвідомленою і зрозумілою для людини. Саме тому працівник поліції має володіти відповідним юридичним досвідом, спиратися у своїй роботі на знання у напрямках юридичної науки і практики [1, с. 3].

Працівник поліції повинен не лише володіти знанням окремих юридичних норм, а й виявляти широку правознавчу освіченість, розуміти характерні тенденції і закономірності еволюції та збагачення законотворчої практики суспільства. Це важливо тому, що саме такий рівень і характер юридичної освіти може спонукати правоохоронців не лише до відповідального, але й передусім шанобливого ставлення правових цінностей у житті людини.

В умовах демократизації суспільства авторитет в діяльності поліції значною мірою залежить від реалізації принципу гласності. Виходячи з цього МВС дещо змінює підходи до критеріїв оцінки роботи правоохоронних органів, з кількісних (показники розкритих правопорушень) на якісні – оцінка їх діяльності населенням. З метою втілення принципів відкритості і гласності, іде пошук нових форм і методів взаємодії із громадськістю та залучення її до охорони правопорядку, профілактичної роботи [4, с. 54]. Необхідно наголосити також на специфічному характері суспільних інтересів у правовому регулюванні діяльності органів внутрішніх справ. Якщо стосовно приватноправових відносин суспільство зацікавлене не стільки у досягненні певних фактичних інтересів конкретного суб'єкта правовідносин, скільки у відповідності його поведінки правовим вимогам, тобто у юридичних гарантіях прав та охоронюваних законом інтересів, то відносини за участю правоохоронних органів повинні не тільки

юридично, але й фактично сприяти досягненню певної правової мети.

Особливо негативно на правову свідомість людей впливають правопорушення, скоєні самими працівниками поліції – зловживання владою і використання службового становища в корисливих цілях; компрометуючі вчинки, наприклад, вживання алкоголю на роботі; порушення обліково-реєстраційної дисципліни, укриття від реєстрації інформації про правопорушення; необґрунтоване порушення кримінальної справи; належність до злочинних угруповань. Чинним законодавством визначені види юридичної відповідальності працівників поліції за скоєні злочини, протиправні дії у процесі виконання службових обов'язків. Кожне правопорушення співробітником поліції є певним показником не тільки рівня правової культури даного правопорушника, а й характеризує мікроклімат у системі органів внутрішніх справ, впливає на ступінь довіри громадян до їх діяльності. Важливу роль у підвищенні правової культури працівників внутрішніх справ належить засобам масової інформації. Нерідко саме вони формують позитивне чи негативне ставлення до поліції. Законне право громадян мати об'єктивну достовірну інформацію про стан правопорядку, результати діяльності працівників поліції [3, с. 202]. Тому співпраця з працівниками ЗМІ теж відіграє чималу роль у формуванні індивідуального ставлення до поліції, що впливатиме в подальшому на рівень довіри.

Підводячи підсумки слід зазначити, що правова культура співробітників органів внутрішніх справ – це система суспільно-правових ідеалів, а також важливий елемент ціннісних орієнтацій поліцейського, що виражається у завданнях органів внутрішніх справ та гарантується свідомою законною та ефективною правозастосовною діяльністю працівників. Розуміння цих цінностей формує певну правову свідомість та відповідальне ставлення працівників ОВС до своєї діяльності.

Список використаних джерел

1. Зеленко І. П. Правова культура працівників органів внутрішніх справ : автореф. дис. ... канд. юрид. наук / І. П. Зеленко. – Харків, 2006. – 22 с.

2. Кельман М. С. Загальна теорія держави та права: підруч. / М. С. Кельман, О. Г. Мурашин, Н. М. Хома. – [3-тє вид., стер.]. – Львів : Новий світ, 2007. – 584 с

3. Кумєда Т. А. Правова культура працівника міліції як об'єкт філософсько-правового аналізу / Т. А. Кумєда, А. О. Шеременда // Правова культура працівника міліції як об'єкт філософсько-правового аналізу. – 2013. – № 1–2. – С. 196–203.

4. Сливка С. С. Професійна етика працівника міліції / С. С. Сливка. – Львів, 1995. – 86 с.

Мельник Олеся Мирославівна, курсант
1 курсу Прикарпатського факультету
(м. Івано-Франківськ) НАВС

Науковий керівник: викладач кафедри
тактико-спеціальної, фізичної та
вогневої підготовки Прикарпатського
факультету (м. Івано-Франківськ)
НАВС, кандидат педагогічних наук
Кушнірук М. В.

ЗНАЧЕННЯ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ В ЦИВІЛІЗОВАНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Культура як права, так і загалом має важливе суспільне значення. За її допомоги формуються загальнолюдські цінності такі як, повага, довіра, чесність, відкритість, які є базовими елементами правової культури.

Варто розібратись: що ж означає термін «правова культура»? Правова культура – це різновид загальної культури, який становить систему цінностей, що досягнуті людством у галузі права і стосується правової реальності даного суспільства. Над цією темою працювали такі відомі вчені як А. Венгєров, В. Сальников, Т. Синюкова, О. Скакун, В. Копєйчиков, В. Лємак, І. Голосніченко, І. Яков'юк та інші, які вважають її багатством цивілізації, системою цінностей, правових ідей, переконань, навичок і стереотипів поведінки, правових традицій, прийнятих членами певної спільноти та які використовуються для врегулювання їх діяльності. Для глибини